Türkiye Rotasını Doğu'ya mı Çeviriyor?

İçeriği Yazan: Erhan SALMAN [1] Zaman: Per, 21/02/2013 - 17:01
Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin



HÜRRİYET gazetesinde Fransız gazetesi *Le Monde*'ye dayandırılan bir değerlendirmeye yer veriliyordu:

"Türkiye, rotasını Doğu'ya mı çeviriyor? Batı'dan demir mi alıyor?

Davutoğlu'nun 'komşularla sıfır problem' politikası Arap Devrimi'ne çarptı. Erdoğan, Suriye krizinden önce Lübnan ve Ürdün ile serbest pazara hazırlanıyordu. Ortadoğu'nun Schengen bölgesini yaratmak istiyordu. Ankara bölgede Suriye-İsrail görüşmelerinde arabuluculuğu denedi. Ama iki konuda da başarısız oldu. Türkiye şimdi Ortadoğu, Asya ve 30 büyükelçilik açtığı Afrika'da ekonomik ilişkiler arıyor. Özetle eski Osmanlı nüfuz alanlarına geri döndü. Arap Baharı 'Türk hevesine' engel oldu, Türkiye de yeniden klasik diplomasisine döndü. Libya'ya ve Suriye'ye müdahalede Batı ile yakınlaştı ve NATO'dan istediği korumayı aldı." [1]

Adalet ve Kalkınma Partisinin çok yönlü dış politika aksiyonu, sanırım başarısızlık eğilimine doğru dörtnala yürümekte. Gerçi, bizler, Batı cenahından gelen ***"Türkiye'de eksen kayması var, Türkiye yüzünü Doğu'ya mı dönüyor?"*** serzenişlerine alıştık. Bu, Batı cenahından gelen gayet dostane(?) yorumlara şaşırmıyorum, sanki dönüp-dönüp, apışıp-apışık aynı terane dillendiriliyor... Sanırım, Türkiye; ne yüzünü Batıya dönmekten men etmelidir, ne de yüzünü Doğudan sakınmalıdır. Türkiye, bağımsız bir ***Cumhuriyet*** devleti olarak, etrafındaki komşularıyla tarihten gelen kadim hukuka binaen dostane ilişkiler kurmak durumundadır. ***Tabii ki, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, üzerinden, küllerinden, yeniden baştan aşağı yepyeni bir zihniyet devrimiyle inşa edilmiş bir ulus-üniter devlet olarak, Osmanlı mirasından hareketle kadim topraklardaki devletlerle, hem iktisadî, hem de siyasî teşebbüsler içinde olmak, ülkemizin en doğal hakkıdır.*** Türkiye; hem ekseni Batıda olan ülkelerle/devletlerle ilişki ve diplomatik temaslar içerisinde bulunacak, hem de ekseni Doğu addedilen ülkelerle/devletlerle diyalog ve diplomatik temaslarda olacaktır. ***Gerçekten de ülkemizde bu yönde- Türkiye eksen kayması mı yaşıyor, Türkiye yüzünü Doğuya mı dönüyor?- tartışmaların yaratılması veya yabancı menşeli basın kuruluşları tarafından zaman zaman bu söylentilerin***

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

fısıldanması, bence manidardır. Aslında, bu söylemlerin altında yatan da, sanırım dinsel bir kayış olsa gerek!

Aslında, şöyle bir geriye dönüp baktığımızda, ***"Arap Baharının"*** da fazlaca abartıldığı söylenebilir. *Arap Baharı* denen bu bölgesel halk hareketleri, ülkemizde de büyük bir heyecanla karşılanmıştı. Bu halk hareketlerinden bahisle gerçekleştirilen siyasi analizlerde; bunun büyük bir uyanış olduğu, insanların demokrasi ve kendini ifade etme yönünde büyük bir atılım gerçekleştirdikleri belirtilmişti. Tabii ki, bugünkü bu Arap Baharının uyandığı veya yaşandığı mahallere baktığımızda, yaşanan büyük dönüşüme ya da hengâmeye; yine dökülen onlarca gözyaşına ve akıtılan kana rağmen, istenilen bir yönetim sistemine ve sosyo-politik düzene erişildiği söylenebilir mi? Bu bölgelere de artık siyasal olgunluğun ve demokratik yönetişim istikrarının geldiğini/gelebileceğini, ileri sürebilir miyiz? Yine, o günlerde, ülkemiz, ORTADOĞU halkları adına bir model ülke konumuna gelmişti... Başbakan Sayın *Recep Tayyip Erdoğan;* kâh parlamento çatısı altındaki grup toplantılarında yaptığı değerlendirmelerinde, kâh güvenli Arap topraklarında yaptığı konuşmalarında, ***"Diktatörlere"***, ***"Zalimlere"***, ***"Despotlara"***, ***"Ekonomik Tiranlara"*** ***DEMOKRASİ*** VE ***LAİKLİK*** dersleri vererek, koltuklarını bırakmalarını salık vermişti.

Aslında, o çalkantılı dönemlerde, Türkiye, Arap Devletleri için bir yıldız gibiydi. Pasparlık bir yıldız gibiydi(?!)... Neden olmasın? Türkiye, rejimini ***"Cumhuriyet"*** ve ***"Laik Demokrasi"*** sütunlarına dayandırarak; ama ***Müslüman*** olma kimliğini de yok etmeden pekâlâ uygarlık ailesinin yanında yer alıyor; hatta her yıl hedeflerini ***"Daha ileri"*** şiarıyla konsolide ediyordu. Arap Baharı hareketiyle büyük bir hengâme içine gark olan devletler ve milletler için, ülkemiz, yanıbaşlarında duran bir ***"Model Ülke"*** idi. İmreniliyordu ve ülkemizin sahip olduğu kazanımlar doğrultusunda bir hayat tarzının, kendileri için de pekâlâ olabileceği artık düşünülmekte ve dillendirilmekte idi. Aslında, Türkiye'nin işbaşındaki siyasî iktidarı, yani cari hükümeti, yeni atadığı Dış İşleri Bakanı eliyle, geçmişi olan topraklarla ve halklarla yeniden kucaklaşma ve ilişkiye girme fırsatını yakalıyordu. Zaten yürürlüğe konan dış politika yöntemi de, ***"Stratejik Derinlik"*** idi. Osmanlı geçmişinden hareketle ülkemiz, pro-aktif bir politika diskuru ve stratejisiyle, bölge halklarıyla, eskisine oranla çok daha fazla diyalog içinde oluyordu.

Neyse... Zaten azçok bilinen mevzular bunlar... Türkiye, eğer ki bağımsız bir devlet ise, hem sağıyla hem de soluyla, ülkemizin millî çıkarlarını gözetmek kaydıyla ve yine diğer ülkelerin idarî hükümranlıklarına saygı göstermek koşullarıyla, diyalog içinde olacaktır ve olmalıdır da.

Ama, son tahlil de ülkemizin **DIŞ POLİTİKA** panoraması, tabii ki, hiç de öyle Arap Baharı dönemlerindeki gibi parlayan bir yıldız değildir. Hiç birbirimizi kandırmayalım... **Türkiye'nin görece Mısır ile, yine görece Tunus ile ve görece Libya ile diplomatik ilişkilerinin normal rayında**

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

gidiyor olması, İran ile olan veya İsrail ile olan ve Irak merkezi hükümeti olan nanemonlu durumunu kapatmaya ya da örtmeye yetmez. *Şuanki Suriye- Türkiye ilişkileri için zaten bir şey söylemeye gerek yok; bu minvalde birtakım gelişmeleri/değişmeleri deneyimledik ve hâlâ yaşamaya da devam ediyoruz...*

Dünyanın son konjonktürel durumuna istinaden, Türkiye'nin ***Avrupa Birliği(AB)*** ile ilişkilerini gözden geçirmesi, yine ***Şangay İşbirliği Örgütü***nün uluslararası ilişkilerde devreye alınması, ülkemizin dış ilişkileri ve partnerleri bağlamında kritize edilmesine neden oldu. Yazımın başında da belirttiğim gibi, ***Fransız Le Monde*** gazetesi de, sanırım kendine iş edinmiş, Türkiye'nin en son yönelimini! Aslında, bizler bu tür değerlendirmelere alışığız; daha önce de yapılmıştı. Türkiye; büyük bir devlet olma gayesiyle; ama şimdilik ***"Bölgesel Güç"(?)*** adayı olarak kendisinin çıkarları doğrultusunda komşularıyla da, kendisinden kıtasal ve bölgesel uzak ittifak yapılabilecek uluslararası paydaşlarıyla da, ilişki kurabilmelidir. Avrupa Birliği ülkelerinin son durumu gözler önünde... Bu gidişle acaba ekonomik istikrar tesis edilemezse, ufukta bir *"Birlikten"* söz etmek mümkün olabilecek mi? İleride, bir Avrupa değerler birliğinden bahis açılabilecek mi? İngiltere başbakanının Avrupa Birliğine bakışı ortada... Avrupa Birliğinin ağır topları Almanya ve Fransa'nın birlik içindeki nüfuzunun artması ya da böyle bir gelişme esnasında, diğer düşük profilli üye devletlerinin göstereceği tepkinin ne olacağı?? Ezelden gelen rekabet hırsıyla Almanya'nın birlik içindeki ipleri tamamen ele geçirmesi durumunda, bu kıta Avrupası'nın ortak değerler düsturu ne olabilir? Kendisini birlik içinden dışlamaya çabalayan İngiltere, birlik ile ilişkilerini daha temkinli bir pozisyona getirdiğinde veya diğer ülkelerde farklı çalkantılar tezahür edebildiğinde, bu ülkeler yönünü nereye dönmüş olacak?

Türkiye, ORTADOĞU'nun içinde olduğunu unutmadan, dış politikasına yön vermelidir ve vermek durumundadır da. Ülkemiz için önemli olan, istenildiği kadar ***"Devir değişti, dünya farklı bir yöne doğru gitmekte, içimize kapanarak önemli bir aktör olamayız"*** saptamalarına rağmen, Mustafa Kemal ***ATATÜRK'ÜN*** barışçıl anlayışından taviz vermeden önüne ve geleceğe bakmak durumunda olduğudur. Türkiye'miz, yeni maceralara veya serüvenlere sürüklenecek kadar basiret ve siyaset melekesinden de, yoksun değildir.

Bu bağlamda, bu dışarıdan yapılan değerlendirmelerde belki açıkça zikredilmese de, ima edilenin Türkiye'nin yönetim biçiminin veya rejiminin, **"İslamî eksene"** kayma ihtimali olduğudur da. Pekâlâ, Türkiye Cumhuriyeti, hırslarına ve kibirlerine yenik düşmeyecek kadar basiretli insanlar tarafından idare edilmektedir diye, ümit etmekteyim...(?) Cumhuriyet Türkiyesi, **"Laiktir"**; ama devleti var eden insanların çoğunluğunun dini de, **İslam**'dır... Bu ülkenin değerler skalasında hiçbir şekilde din de dışlanamaz... Son tahlilde, Türkiye, dış siyaset aksiyon alanında, görece **"Durağan"** bir pozisyondadır. Suriye rejimiyle içine girilen çekişme vaziyeti, umarım ülkemizi, son dönemlerde sıkça da ikrar edilen bir oyunun içine çekmez. Yoksa, elbette Türkiye, normal olarak sağıyla da soluyla da, millî bir devlet politikasının gerektirdiği etkileşimi gerçekleştirmek durumundadır.

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

Erhan SALMAN

erhan.salman@politikadergisi.com **[2]**

[1] www.hurriyet.com.tr [3], 20.02.2013

Yorumlar

- Dış Siyasa [4]

Kaynak URL (*29/03/2024 - 06:38* tarihinde yazdırıldı):
https://politikadergisi.com/makale/turkiye-rotasini-doguya-mi-ceviriyor

Bağlantılar:
[1] https://politikadergisi.com/pd-uye/erhan-salman
[2] mailto:erhan.salman@politikadergisi.com
[3] http://www.hurriyet.com.tr/
[4] https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı